

AFRIKAANS Y3 – KWARTAAL 2

- LEES DIE ONDERSTAANDE NOTAS VINNIG DEUR.
- LUISTER DAN NA DIE STORIE TERWYL JY DIE NOTAS WEER SAAM DEURLEES.
- BEANTWOORD DAN DIE VRAE WAT VOLG.

NOTAS:

ZEBRA KRY WATER

Minuut 0-1	Geskryf deur Tsepho Zebra kry water = storie naam Daar was droogte (geen reën vir 'n lang tyd)
Minuut 1-2	Die diere was moedeloos en baie dors Zebra besluit toe om 'n plan te maak Hy wil in die droë rivierbed gaan grawe vir water – hy glo daar moet water onder die grond wees. Olifant vra waarmee hy gaan grou. Zebra sê hy weet nie, seker sy pote. Olifant sê Zebra kan sy slurp leen, maar moet dit dadelik weer vir hom terug bring wanneer hy klaar is, sodat hy nie sy pote hoef te gebruik nie.
Minuut 2-3	Zebra stap verby Reier wat kos soek. Reier is 'n tipe voël (Heron in Engels) Reier wil weet hoe Zebra gaan weet of daar water onder die grond is, en waar om te grou. Zebra weet nie. Reier gee vir Zebra 'n riet om in die grond te druk om te kyk of daar water is.
Minuut 3-4	Zebra stap deur die bos verby Leeu. Leeu sê hy sal kom help, want 'eendrag maak mag'. <i>Eendrag maak mag</i> is 'n spreekwoord / gesegde wat beteken <i>as hulle saamwerk is hulle sterker</i> (Unity is strength). Zebra is bang dat Leeu hom gaan opvreet, maar Leeu verseker hom hy sal nie, want almal is dors en moet nou saamwerk om water te kry. Hulle kom by die rivier aan. Zebra steek die riet in die water. Leeu luister of hy water hoor in die pyp van die riet. Hy hoor water!
Minuut 4-5	"Ons moet hier grou!", skree Leeu. Zebra gebruik Olifant se slurp om te grou. Leeu grou met sy pote. Hulle grou en grou terwyl Krokodil net vir hulle lê en kyk. Leeu roep vir Krokodil nader en vra hoekom hy nie eerder help nie. Krokodil lag en sê hulle mors hulle tyd, want hy dink nie water kom uit die grond uit nie.
Minuut 5-6	Water begin uit te borrel! Dit vorm 'n poel ('n dammetjie). Zebra en Leeu roep toe al die diere om te kom drink, maar omdat dit al aand was het almal besluit om die volgende oggend eers te gaan kyk en drink. Toe hulle daar aankom sien hulle water. Die water is vuil en modderig, maar hulle drink maar want hulle is baie dors. Leeu is baie kwaad en wil weet hoekom die water so vuil is!
Minuut 6-7	Uil wys na Krokodil toe. Sy het hom heel aand in die water sien speel en

baljaar. Leeu wil vir hom 'n les leer.
 Krokodil skrik en spring toe in die middel van die modderige poel water in
 waar die ander diere hom nie in die hande kan kry nie. Dis war hy tot vandag
 toe nog wegkruip.
 Hy hou ander diere vandaar af dop en vang sy prooi so – die diere wat nie
 vinnig genoeg kan wegkom wanneer hulle hom gewaar (sien) nie.
 Leeu kon hom toe ook nooit gevang kry om hom 'n les te leer nie.

LUISTER NA DIE STORIE:

http://www.rsg.co.za/images/upload/sound/klanke/20200320_NALI_BALI_59.mp3

DIE VRAE:

VRAAG 1: MANLIK EN VROULIK (MALE AND FEMALE)

<u>Geslagte</u>			
Manlik	Vroulik	Manlik	Vroulik
seun	meisie	neef	niggie
man	vrou	eggenoot	eggenote
onderwyser	onderwyseres	god	godin
boer	boerin	kêrel	nooi, meisie
broer	suster	minnaar	minnares
ouma	oupa	oom	tante
bruidegom	bruid	pa, vader	ma, moeder

Geslagte

Manlik	Vroulik	Manlik	Vroulik
inspekteur	inspektrise	bul	koei
eienaar	eienares	beer (vark)	sog
direkteur	direktrise	mannetjie	wyfie
eksekuteur	eksekutrise	hings	merrie
danser	danseres	haan	hen
meneer	mevrouw	reun	teef
prins	prinses	bulkalf	verskalf

(a) Ons sien in die voorbeelde hierbo die manlike vorm van **koei** is 'n **bul**.

As 'n **olifantkoei** die vroulik is, wat is die manlike vorm? _____ (1)

As 'n **seekoeibul** die manlik is, wat is die vroulike vorm? _____ (1)

As 'n **leeuwyfie** die vroulik is, wat is die manlike vorm? _____ (1)

(b) Trek 'n streep tussen die onderstaande diere en mense se vroulike en manlike vorme in die tabel.

Party vorme spreek ons anders uit as in die voorbeeld hierbo – dit hang af van watter area af jy kom, en hoe formeel jy dit bedoel. (Ek praat van my nefie en niggie, pa en ma, want dit klink meer geliefd – maar in 'n formele gesprek of dokument sal ek praat van me neef en niggie, en my vader en moeder).

Let op na die spelling want ons gaan 'n speltoets hieroor skryf.

VROULIK		MANLIK
(perd) Merrie		Mannetjie
(hond) Teef		Hings
Mevrou / Juffrou		Reun
(bees/seekoei/olifant)koei		Eienaar
(leeu)wyfie		Bul
Onderwyseres		Onderwyser
Tannie		Nefie
Niggie		Oom
(hoender)hen		Haan
Eienares		Meneer

(10)